

Briuselis, 2022 m. kovo 24 d.
(OR. en)

7260/22

Tarpinstitucinė byla:
2021/0438(COD)

CODEC 303
ECOFIN 233
RELEX 359
COEST 232
NIS 10
PE 23

INFORMACINIS PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Dalykas: Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMO
suteikti makrofinansinę paramą Moldovos Respublikai
– Pirmojo svarstymo Europos Parlamente rezultatai
(Briuselis, 2022 m. kovo 23–24 d.)

I. ĮVADAS

2022 m. kovo 18 d. Nuolatinių atstovų komitetas patvirtino, kad jei Europos Parlamentas patvirtintų pirmiau minėtą Komisijos pasiūlymą be pakeitimų, Taryba patvirtintų Europos Parlamento poziciją.

Šiame kontekste Tarptautinės prekybos komitetas pateikė Komisijos pasiūlymą dėl sprendimo. Pakeitimų nepateikta.

II. BALSAVIMAS

2022 m. kovo 24 d. Parlamentas priėmė savo poziciją per pirmąjį svarstymą, pritardamas Komisijos pasiūlymui. Ši pozicija išdėstyta jo teisėkūros rezoliucijoje.

Todėl Taryba turėtų galėti patvirtinti priede išdėstytą Europos Parlamento poziciją ir užbaigti pirmąjį svarstymą abiejose institucijose.

Tada teisėkūros procedūra priimamas aktas būtų priimtas ta redakcija, kuri atitinka Europos Parlamento poziciją.

P9_TA(2022)0090

Makrofinansinės paramos suteikimas Moldovos Respublikai *I**

2022 m. kovo 24 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo suteikti makrofinansinę paramą Moldovos Respublikai (COM(2022)0004 – C9-0007/2022 – 2021/0438(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2022)0004),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 212 straipsnio 2 dalį, pagal kurias Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C9-0007/2022),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
 - atsižvelgdamas į 2022 m. kovo 21 d. laišku Tarybos atstovo priimtą įsipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto pranešimą (A9-0043/2022),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;
 3. paveda Pirmininkei perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

Europos Parlamento pozicija, priimta 2022 m. kovo 24 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą (ES) 2022/..., kuriuo Moldovos Respublikai suteikiama makrofinansinė parama

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 212 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros¹,

kadangi:

- (1) Europos Sąjunga (toliau – Sąjunga) ir Moldovos Respublika (toliau – Moldova) toliau plėtoja santykius remdamosi Europos kaimynystės politika (toliau – EKP) ir Rytų partnerystės priemone. 2009 m. Moldovai tapus rytų partnere, vyko derybos dėl Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Moldovos Respublikos asociacijos susitarimo² (toliau – Asociacijos susitarimas). Asociacijos susitarimas, kuriame, be kita ko, numatyta laipsniškai sukurti išsamią ir visapusišką laisvosios prekybos erdvę (toliau – IVLPE), buvo pasirašytas 2014 m. birželio 27 d. ir įsigaliojo 2016 m. liepos 1 d.;
- (2) Moldovos ekonomika labai nukentėjo nuo COVID-19 pandemijos sukulto nuosmukio 2020 m., po 2020 m. lapkričio mėn. prezidento rinkimų užsitęsios politinės aklavietės ir pastarojo meto energetikos krizės. Tos aplinkybės prisidėjo prie Moldovos finansavimo deficito didėjimo, išorės pozicijos prastėjimo ir fiskalinių poreikių augimo;

¹ 2022 m. kovo 24 d. Europos Parlamento pozicija.

² OL L 260, 2014 8 30, p. 4.

- (3) po 2021 m. liepos mėn. parlamento rinkimų naujoji Moldovos Vyriausybė pademonstravo tvirtą ryžtą įgyvendinti tolesnes reformas, pateikdama plataus užmojo programą pavadinimu „2021–2025 m. Moldovos pakilimo laikotarpis“. Toje programoje daugiausia dėmesio skiriama pagrindinėms politikos sritims, be kita ko, teisingumo sektoriaus reformoms, kovai su korupcija, geram valdymui ir teisinei valstybei;
- (4) atnaujinusios ryžtą vykdyti tokias reformas ir parodžiusios tvirtą politinę valią Moldovos institucijos smarkiai paspartino reformų įgyvendinimą. Tai taip pat sudarė sąlygas Moldovai sėkmingai užbaigti makrofinansinės paramos operaciją per COVID-19 pandemiją pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą (ES) 2020/701³, nes buvo įvykdyti visi susitarimo memorandume su Sąjunga sutarti reformų veiksmai, išskyrus vieną veiksma, susijusį su turto išieškojimu, dėl kurio suteikta išimtis. Tuo tikslu Komisija pasikonsultavo su valstybių narių atstovų komitetu ir prieštaravimų nesulaukė;
- (5) užstrigus naujosios Tarptautinio valiutos fondo (toliau – TVF) programos, dėl kurios derybose susitarta 2020 m., priėmimui, TVF po 2021 m. liepos mėn. parlamento rinkimų atnaujino bendradarbiavimą su Moldova ir pasiekė tarnybų lygmens susitarimą dėl programos dėl 564 mln. JAV dolerių sumos pagal išplėstinę kredito priemonę ir išplėstinę fondo priemonę. Naujoji programa buvo priimta 2021 m. gruodžio 20 d. TVF vykdomosios valdybos sprendimu. Ta programa siekiama palaikyti Moldovos ekonomikos atsigavimą, pradėti įgyvendinti plataus užmojo valdymo ir institucinės reformos darbotvarkę, didinti skaidrumą bei atskaitomybę, gerinti viešosios politikos nuspėjamumą, stiprinti finansų įstaigas ir skatinti reguliavimo panaikinimą;
- (6) blogėjant ekonominei padėčiai ir perspektyvai, 2021 m. lapkričio mėn. Moldova paprašė papildomos makrofinansinės paramos iš Sąjungos;
- (7) pagal Europos kaimynystės priemonę Sąjunga 2014–2020 m. laikotarpiu Moldovai suteikė 518,15 mln. EUR orientacinį asignavimą, įskaitant paramą biudžetui ir techninę paramą. 2014–2017 m. ir 2017–2020 m. laikotarpių bendrose paramos programose nurodytas prioritetas bendradarbiavimo su Moldova sektorius, finansuojamas pagal ankstesnio biudžetinio laikotarpio Europos kaimynystės priemonę. 2021–2027 m. laikotarpio prioritetai

³ 2020 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2020/701 dėl makrofinansinės paramos teikimo plėtros ir kaimyninėms šalims partnerėms per COVID-19 pandemiją (OL L 165, 2020 5 27, p. 31).

bus išdėstyti naujojoje orientacinėje daugiametėje programoje, parengtoje išsamiai konsultuojantis su visais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais;

- (8) kadangi Moldovai taikoma EKP, Moldova turėtų būti laikoma atitinkančia Sąjungos makrofinansinės paramos teikimo reikalavimus;
- (9) Sąjungos makrofinansinė parama turėtų būti išskirtinė finansinė nesusietos ir netikslinės paramos mokėjimų balansui koreguoti priemonė, kuria siekiama patenkinti neatidėliotinus paramos gavėjo išorės finansavimo poreikius ir kuri turėtų padėti įgyvendinti politikos programą, apimančią griežtas skubias koregavimo ir struktūrinių reformų priemones, skirtas paramos gavėjo mokėjimų balanso būklei gerinti artimiausiu metu;
- (10) kadangi nepaisant TVF ir kitų daugiašalių įstaigų teikiamų lėšų tebėra likęs didelis Moldovos mokėjimų balanso išorės finansavimo trūkumas, Sąjungos makrofinansinė parama, kuri būtų teikiama Moldovai, šiomis išskirtinėmis aplinkybėmis yra laikoma tinkamu atsaku į Moldovos prašymą paremti jos ekonomikos stabilizavimą, kartu įgyvendinant TVF programą. Sąjungos makrofinansinė parama būtų remiamas Moldovos ekonomikos stabilizavimas ir struktūrinių reformų darbotvarkės vykdymas, taip papildant išteklius, gaunamus pagal TVF finansinę tvarką;
- (11) Sąjungos makrofinansinė parama turėtų būti siekiama padėti Moldovai atkurti tvarią išorės finansavimo padėtį, taip remiant jos ekonominę ir socialinę vystymąsi;
- (12) tikimasi, kad Sąjungos makrofinansinė parama derės su paramos biudžetui operacijomis pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/947⁴ nustatytą Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę „Globali Europa“;

⁴ 2021 m. birželio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/947, kuriuo nustatoma Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė „Globali Europa“, iš dalies keičiamas ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 466/2014/ES ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1601 ir Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 480/2009 (OL L 209, 2021 6 14, p. 1).

- (13) Sąjungos makrofinansinės paramos suma nustatoma remiantis visapusišku Moldovos likusių išorės finansavimo poreikių kiekybiniu įvertinimu ir atsižvelgiant į jos pajėgumą finansuotis iš savo išteklių, visų pirma naudojant jos turimas tarptautines atsargas. Sąjungos makrofinansinė parama turėtų papildyti TVF ir Pasaulio banko taikomas programas ir tiekiamus išteklius. Be to, paramos suma nustatoma atsižvelgiant į numatomus finansinius daugiašalių paramos teikėjų įnašus ir į poreikį užtikrinti sąžiningą Sąjungos ir kitų paramos teikėjų dalijimąsi našta, taip pat į Moldovoje jau įgyvendinamas kitas Sąjungos išorės finansavimo priemones ir į pridėtinę bendro Sąjungos dalyvavimo vertę;
- (14) atsižvelgiant į Moldovos likutinio išorės finansavimo poreikius, jos pagal vienam gyventojui tenkančias pajamas ir skurdo rodiklius vertinamą ekonominio išsivystymo lygį, jos pajėgumą finansuotis iš savo išteklių ir ypač iš jos turimų tarptautinių atsargų, ir į skolos tvarumo analize pagrįstą Moldovos pajėgumo grąžinti lėšas įvertinimą, dalis paramos turėtų būti teikiama dotacijų forma;
- (15) Komisija turėtų užtikrinti, kad Sąjungos makrofinansinė parama teisiškai ir esme atitiktų pagrindinius įvairių išorės veiksmų sričių principus bei tikslus ir priemones, kurių buvo imtasi tų sričių atžvilgiu, ir kitą susijusią Sąjungos politiką;
- (16) Sąjungos makrofinansinė parama turėtų būti remiama Sąjungos išorės politika Moldovos atžvilgiu. Komisija ir Europos išorės veiksmų tarnyba (toliau – EIVT) turėtų glaudžiai dirbti kartu visą makrofinansinės paramos operacijos vykdymo laikotarpį, siekdamas koordinuoti Sąjungos išorės politiką ir užtikrinti jos nuoseklumą;
- (17) Sąjungos makrofinansinė parama turėtų būti remiamas Moldovos įsipareigojimas laikytis bendrų su Sąjunga vertybių, įskaitant demokratijos, teisinės valstybės, gero valdymo, pagarbos žmogaus teisėms, darnaus vystymosi ir skurdo mažinimo principus, taip pat jos įsipareigojimas laikytis atviros, taisyklėmis grindžiamos ir sąžiningos prekybos principų;
- (18) išankstinė Sąjungos makrofinansinės paramos teikimo sąlyga turėtų būti ta, kad Moldova gerbtų veiksmingus demokratinius mechanizmus, įskaitant daugiapartinę parlamentinę sistemą, bei teisinę valstybę ir garantuotą pagarbą žmogaus teisėms. Be to, konkretūs Sąjungos makrofinansinės paramos tikslai turėtų būti didinti Moldovos viešųjų finansų valdymo sistemų bei finansų sektoriaus valdymo ir priežiūros veiksmingumą, skaidrumą bei atskaitomybę ir turėtų skatinti vykdyti struktūrines reformas, kuriomis siekiama remti tvarų ir integracinį augimą, deramo darbo vietų kūrimą ir fiskalinį konsolidavimą. Komisija ir

EIVT turėtų reguliariai stebėti tiek kaip vykdoma ta išankstinė sąlyga, tiek kaip siekiama tų tikslų;

- (19) siekdama užtikrinti, kad su Sąjungos makrofinansine parama susiję jos finansiniai interesai būtų apsaugoti veiksmingai, Moldova turėtų imtis tinkamų priemonių, susijusių su sukčiavimo, korupcijos ir kitų su ta parama siejamų pažeidimų prevencija ir kova su jais. Be to, turėtų būti parengtos nuostatos, pagal kurias Komisija atliktų patikrinimus, Audito Rūmai atliktų auditus, o Europos prokuratūra naudotųsi savo kompetencija;
- (20) Sąjungos makrofinansinės paramos teikimas nedaro poveikio Europos Parlamento ir Tarybos, kaip biudžeto valdymo institucijos, įgaliojimams;
- (21) dotacijų forma teikiamos Sąjungos makrofinansinės paramos sumos ir makrofinansinei paramai paskolų forma teikti reikalingos atidėjinių sumos turėtų derėti su daugiametėje finansinėje programoje numatytais biudžeto asignavimais;
- (22) Sąjungos makrofinansinę paramą turėtų valdyti Komisija. Siekdama užtikrinti, kad Europos Parlamentas ir Taryba galėtų sekti, kaip įgyvendinamas šis sprendimas, Komisija juos turėtų reguliariai informuoti apie su ta parama susijusius pokyčius ir jiems teikti atitinkamus dokumentus;
- (23) siekiant užtikrinti vienodas šio sprendimo įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011⁵;
- (24) Sąjungos makrofinansinė parama turėtų būti teikiama atsižvelgiant į ekonominės politikos sąlygas, kurios turi būti nustatytos susitarimo memorandume. Siekiant užtikrinti vienodas įgyvendinimo sąlygas ir dėl su veiksmingumu susijusių priežasčių, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai derėtis dėl tokių sąlygų su Moldovos institucijomis, prižiūrint valstybių narių atstovų komitetui, kaip numatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011. Pagal tą reglamentą patariamoji procedūra paprastai turėtų būti taikoma visais atvejais, išskyrus tuos, kurie numatyti tame reglamente. Atsižvelgiant į galimą didelį paramos, kurios suma didesnė nei 90 mln. EUR, poveikį tikslinga, kad tą ribą viršijančioms operacijoms būtų taikoma

⁵ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

nagrinėjimo procedūra, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011. Atsižvelgiant į Sąjungos makrofinansinės paramos Moldovai sumą, nagrinėjimo procedūra turėtų būti taikoma priimant susitarimo memorandumą, mažinant tą paramą ir laikinai sustabdant ar nutraukiant jos teikimą,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Siekdama paremti Moldovos ekonomikos stabilizavimą ir esminių reformų darbotvarkę Sąjunga Moldovai teikia 150 mln. EUR sumos neviršijančią makrofinansinę paramą (toliau – Sąjungos makrofinansinė parama). Iki 120 mln. EUR tos sumos teikiama paskolų forma, o iki 30 mln. EUR – dotacijų forma. Sąjungos makrofinansinė parama teikiama Europos Parlamentui ir Tarybai patvirtinus atitinkamų metų Sąjungos biudžetą. Parama prisidedama prie TVF programoje nurodytų Moldovos mokėjimų balanso poreikių tenkinimo.
2. Siekiant finansuoti paskolos forma teikiamą Sąjungos makrofinansinės paramos dalį, Komisijai suteikiami įgaliojimai Sąjungos vardu skolintis reikiamų lėšų kapitalo rinkose arba iš finansų įstaigų ir jas perskolinti Moldovai. Vidutinis paskolų grąžinimo terminas – ne ilgesnis kaip 15 metų.
3. Sąjungos makrofinansinės paramos teikimą valdo Komisija, laikydamosi TVF ir Moldovos sudarytų susitarimų ar susitarimų memorandumų ir svarbiausių ekonominių reformų principų bei tikslų, išdėstytų Asociacijos susitarime, įskaitant IVLPE, dėl kurio susitarta pagal EKP.

Komisija Europos Parlamentą ir Tarybą reguliariai informuoja apie pokyčius, susijusius su Sąjungos makrofinansine parama, įskaitant jos išmokas, ir toms institucijoms tinkamu metu pateikia atitinkamus dokumentus.

4. Sąjungos makrofinansinė parama teikiama dvejus su puse metų nuo pirmos 3 straipsnio 1 dalyje nurodyto susitarimo memorandumo įsigaliojimo dienos.
5. Jeigu Sąjungos makrofinansinės paramos išmokėjimo laikotarpiu Moldovos finansavimo poreikiai sumažėja iš esmės, palyginti su pirminėmis prognozėmis, Komisija, laikydamasi 7 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, sumažina paramos sumą, laikinai ją sustabdo arba nutraukia jos teikimą.

2 straipsnis

1. Išankstinė Sąjungos makrofinansinės paramos teikimo sąlyga turėtų būti ta, kad Moldova gerbtų veiksmingus demokratinius mechanizmus, įskaitant daugiapartinę parlamentinę sistemą, bei teisinę valstybę ir garantuotų pagarbą žmogaus teisėms.
2. Komisija ir EIVT stebi, kaip laikomasi 1 dalyje nustatytos išankstinės sąlygos visu Sąjungos makrofinansinės paramos teikimo laikotarpiu.
3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalys taikomos laikantis Tarybos sprendimo 2010/427/ES⁶.

3 straipsnis

1. Laikydamasi 7 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros Komisija susitaria su Moldovos institucijomis dėl norint gauti Sąjungos makrofinansinę paramą vykdytinų aiškiai apibrėžtų ekonominės politikos ir finansinių sąlygų, daugiausia dėmesio skiriant struktūrinėms reformoms ir patikimiems viešiesiems finansams. Tos ekonominės politikos ir finansinės sąlygos nustatomos susitarimo memorandume, į kurį įtraukiamas tų sąlygų įvykdymo tvarkaraštis. Tos ekonominės politikos ir finansinės sąlygos derinamos su 1 straipsnio 3 dalyje nurodytais susitarimais ar susitarimų memorandumais, įskaitant makroekonominio koregavimo ir struktūrinių reformų programas, kurias įgyvendina Moldova remiant TVF.

⁶ 2010 m. liepos 26 d. Tarybos sprendimas 2010/427/ES, kuriuo nustatoma Europos išorės veiksmų tarnybos struktūra ir veikimas (OL L 201, 2010 8 3, p. 30).

2. 1 dalyje nurodytomis sąlygomis visų pirma siekiama didinti Moldovos viešųjų finansų valdymo sistemų veiksmingumą, skaidrumą ir atskaitomybę, be kita ko, naudojant Sąjungos makrofinansinę paramą. Rengiant politikos priemones taip pat deramai atsižvelgiama į pažangą, daromą abiem pusėms atveriant rinką, plėtojant taisyklėmis grindžiamą bei sąžiningą prekybą ir įgyvendinant kitus Sąjungos išorės politikos prioritetus. Komisija reguliariai stebi pažangą, daromą siekiant tų tikslų.
3. Išsamios finansinės Sąjungos makrofinansinės paramos sąlygos nustatomos susitarime dėl paskolos ir susitarime dėl dotacijos, kuriuos turi sudaryti Komisija ir Moldova.
4. Komisija reguliariai tikrina, ar toliau laikomasi 4 straipsnio 3 dalyje nurodytų sąlygų, įskaitant, be kita ko, tai, ar Moldovos ekonominė politika atitinka Sąjungos makrofinansinės paramos tikslus. To tikrinimo tikslais Komisija glaudžiai koordinuoja veiksmus su TVF ir Pasaulio banku, o prireikus – su Europos Parlamentu ir Taryba.

4 straipsnis

1. Jei laikomasi 3 dalyje nurodytų sąlygų, Komisija Sąjungos makrofinansinę paramą teikia trimis dalimis, kurių kiekvieną sudaro paskola ir dotacija. Kiekvienos dalies dydis nustatomas susitarimo memorandume.
2. Paskolų forma teikiamos Sąjungos makrofinansinės paramos sumos prireikus teikiamos atidėjiniais laikantis Reglamento (ES) 2021/947.
3. Sprendimą dėl dalių mokėjimo Komisija priima atsižvelgdama į tai, ar įvykdytos visos šios sąlygos:
 - a) 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta išankstinė sąlyga;

- b) sėkmingas tęstinis politikos programos, kuri apima griežtas koregavimo ir struktūrinių reformų priemones, įgyvendinimas laikantis neprevencinės TVF tvarkos dėl kredito suteikimo;
 - c) sėkmingas susitarimo memorandume sutartų ekonominės politikos ir finansinių sąlygų vykdymas.
4. Antroji dalis iš esmės išmokama ne anksčiau kaip praėjus trimis mėnesiams po pirmosios dalies išmokėjimo. Trečioji dalis iš esmės išmokama ne anksčiau kaip praėjus trimis mėnesiams po antrosios dalies išmokėjimo.
 5. Jei 3 dalyje nurodytos sąlygos neįvykdomos, Komisija laikinai sustabdo ar nutraukia Sąjungos makrofinansinės paramos išmokėjimą. Tokiais atvejais Komisija informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie laikino sustabdymo ar nutraukimo priežastis.
 6. Sąjungos makrofinansinė parama išmokama Moldovos nacionaliniam bankui. Jei laikomasi sutartų nuostatų, nustatytų susitarimo memorandume, įskaitant likusių biudžeto finansavimo poreikių patvirtinimą, Sąjungos lėšos gali būti pervedamos Moldovos finansų ministerijai, kaip galutiniam paramos gavėjui.

5 straipsnis

1. Su paskolos forma teikiamos Sąjungos makrofinansinės paramos dalimi susijusios skolinimosi ir skolinimo operacijos atliekamos eurais taikant tą pačią lėšų įskaitymo datą, dėl tų operacijų Sąjungai nereikia spręsti su terminų pasikeitimu susijusių klausimų ir Sąjunga nepatiria jokios valiutų kurso ar palūkanų normos rizikos arba kokios nors kitos komercinės rizikos.
2. Jei aplinkybės palankios ir jeigu to prašo Moldova, Komisija gali imtis būtinų priemonių siekdama užtikrinti, kad paskolos terminai ir sąlygos būtų papildyti išankstinio gražinimo sąlyga, atitinkančia atitinkamą skolinimosi operacijų terminų ir sąlygų nuostatą.
3. Jei aplinkybės palankios sumažinti paskolos palūkanų normą ir jeigu to prašo Moldova, Komisija gali nuspręsti refinansuoti visas jos iš pradžių pasiskolintas lėšas ar jų dalį arba restruktūrizuoti atitinkamas finansines sąlygas. Refinansavimo ar restruktūrizavimo operacijos atliekamos laikantis 1 ir 4 dalyse nustatytų sąlygų, ir dėl jų neturi būti pratęstas

susijusių pasiskolintų lėšų grąžinimo terminas arba padidėti refinansavimo ar restruktūrizavimo operacijos dieną likusi mokėtina pagrindinė suma.

4. Visas Sąjungos išlaidas, susijusias su skolinimosi ir skolinimo operacijomis pagal šį sprendimą, padengia Moldova.
5. Komisija Europos Parlamentą ir Tarybą informuoja apie 2 ir 3 dalyse nurodytų operacijų pokyčius.

6 straipsnis

1. Sąjungos makrofinansinė parama įgyvendinama laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046⁷.
2. Sąjungos makrofinansinė parama įgyvendinama taikant tiesioginį valdymą.
3. Paskolos susitarime ir dotacijos susitarime, dėl kurių turi būti susitarta su Moldovos institucijomis, pateikiamos nuostatos, kuriomis:
 - a) užtikrinama, kad Moldova reguliariai tikrintų, ar iš Sąjungos bendrojo biudžeto suteiktas finansavimas panaudotas tinkamai, imtųsi reikiamų pažeidimų ir sukčiavimo prevencijos priemonių ir prireikus imtųsi teisinių veiksmų neteisėtai pasisavintoms lėšoms, suteiktoms pagal šį sprendimą, išieškoti;
 - b) užtikrinama Sąjungos finansinių interesų apsauga, visų pirma numatant konkrečias priemones, skirtas sukčiavimo, korupcijos ir kitų pažeidimų, darančių poveikį Sąjungos makrofinansinei paramai, prevencijai ir kovai su jais, pagal Tarybos reglamentus (EB, Euratomas) Nr. 2988/95⁸ bei (Euratomas, EB) Nr. 2185/96⁹ ir

⁷ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (*OL L 193, 2018 7 30, p. 1*).

⁸ 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (*OL L 312, 1995 12 23, p. 1*).

⁹ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (*OL L 292, 1996 11 15, p. 2*).

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013¹⁰, o toms valstybėms narėms, kurios glaudžiai bendradarbiauja Europos prokuratūros klausimais, – taip pat pagal Tarybos reglamentą (ES) 2017/1939¹¹;

- c) Europos kovos su sukčiavimu tarnybai aiškiai suteikiami įgaliojimai atlikti patikrinimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, be kita ko, skaitmeninės ekspertizės operacijas ir pokalbius;
 - d) Komisijai ar jos atstovams aiškiai suteikiami įgaliojimai atlikti patikrinimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje;
 - e) Komisijai ir Audito Rūmams aiškiai suteikiami įgaliojimai Sąjungos makrofinansinės paramos teikimo laikotarpiu ir jam pasibaigus atlikti auditus, įskaitant dokumentų auditus ir auditus vietoje, pavyzdžiui, procedūrų veikimo vertinimus;
 - f) užtikrinama, kad nustačius, jog valdydama Sąjungos makrofinansinę paramą Moldova sukčiavo, ėmėsi korupcinių veiksmų arba bet kokios kitos Sąjungos finansiniams interesams kenkiančios neteisėtos veiklos, Sąjunga turėtų teisę susigrąžinti paskolą arba visą dotaciją anksčiau laiko;
 - g) užtikrinama, kad visas Sąjungos patirtas išlaidas, kurios yra susijusios su skolinimosi ir skolinimo operacijomis pagal šį sprendimą, padengtų Moldova.
4. Prieš įgyvendindama Sąjungos makrofinansinę paramą Komisija, pasitelkdama operacinį vertinimą, įvertina su parama susijusių Moldovos finansinių susitarimų, administracinių procedūrų ir vidaus bei išorės kontrolės mechanizmų patikimumą.

¹⁰ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

¹¹ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

7 straipsnis

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip tai suprantama Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

8 straipsnis

1. Ne vėliau kaip kiekvienų metų birželio 30 d. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia šio sprendimo įgyvendinimo praėjusiais metais ataskaitą, įskaitant to įgyvendinimo vertinimą. Toje ataskaitoje:
 - a) išnagrinėjama pažanga, padaryta įgyvendinant Sąjungos makrofinansinę paramą;
 - b) įvertinama Moldovos ekonominė padėtis bei perspektyvos ir pažanga, padaryta įgyvendinant 3 straipsnio 1 dalyje nurodytas politikos priemones;
 - c) nurodomas susitarimo memorandume nustatytų ekonominės politikos sąlygų, Moldovos einamųjų ekonominių bei fiskalinių rezultatų ir Komisijos sprendimų išmokėti Sąjungos makrofinansinės paramos dalis ryšys.
2. Ne vėliau kaip per dvejus metus nuo 1 straipsnio 4 dalyje nurodyto paramos teikimo laikotarpio pabaigos Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia *ex post* vertinimo ataskaitą, kurioje įvertinami suteiktos Sąjungos makrofinansinės paramos rezultatai bei veiksmingumas ir jos indėlio į paramos tikslus mastas.

9 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta ...

Europos Parlamento vardu

Tarybos vardu

Pirmininkė

Pirmininkas
